

Національна академія наук України
Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського
Український комітет славистів
Київський національний університет
імені Тараса Шевченка
Київський славистичний університет

*До 200-річчя
від дня народження
М. В. Гоголя*

ПРОГРАМА
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

**Микола Гоголь
і світ ХХІ століття**

26 березня 2009 року

Київ

РЕГЛАМЕНТ :

9. 15 – 10.00 – реєстрація учасників конференції

10.00 – 12.00 – пленарне засідання

доповідь на пленарному засіданні – **15 хв.**

12.00 – 13. 45 – засідання секцій

доповідь на секційному засіданні – **10 хв.**

обговорення доповідей, запитання – **5 хв.**

14.00 – 15. 00 – науково-просвітницький захід

до 200-річчя від дня народження М. В. Гоголя

У рамках конференції працюють книжково-інформаційні виставки з фондів НБУВ: «Микола Гоголь і світ ХХІ століття»; «Світова гоголіана»; «Твори Микола Гоголя мовами світу»; «Лектура Миколи Гоголя»; виставка картографічних документів із фондів НБУВ «Біографія Миколи Гоголя в географічних координатах», а також виставка художніх робіт «Шляхами літературних героїв Миколи Гоголя» (Державний історико-культурний заповідник м. Дубно Рівненської області) та виставка робіт народних майстрів України «Лауреати конкурсу «Золота голка» (Громадське творче об'єднання «Ексклюзив»).

Пленарне засідання

26 березня, зал засідань (к. 344); 10.00 – 12.00

ВСТУПНЕ СЛОВО

Онищенко Олексій Семенович,

генеральний директор Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського,
голова Українського комітету славистів, акад. НАН України

ДОПОВІДІ

Попович Мирослав Володимирович,

директор Інституту філософії ім. Г. С. Сковороди НАН України, акад. НАН України
Глибинна семантика творів Миколи Гоголя

Леонов Валерій Павлович,

директор Бібліотеки Російської Академії Наук, д-р пед. наук (Росія)

Сочинения Николая Васильевича Гоголя в фондах Библиотеки Российской Академии Наук

Дубровіна Любов Андріївна,

директор Інституту рукопису НБУВ, чл.-кор. НАН України

Рукописи М. В. Гоголя з фондів Інституту рукопису НБУВ

Кузьменко Володимир Іванович,

ректор Київського славістичного університету, д-р філол. наук

Вибрані місця з листування Миколи Гоголя з друзями як лист у вічність

Варварцев Микола Миколайович,

головний наук. співроб. Інституту історії України НАН України, д-р іст. наук

Микола Гоголь і національні рухи в Європі (слідками першої подорожі письменника до Франції та Італії)

Айдачич Деян,

проф. Інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка,
д-р філол. наук (Сербія)

Присутність фольклорного реалізму Миколи Гоголя у сербській літературі XIX століття

Михед Павло Володимирович,

зав. відділу слов'янських літератур Інституту літератури імені Т. Г. Шевченка НАН України,
д-р філол. наук

Микола Гоголь: українська та російська рецепція

Губарь Володимир Михайлович,

перший проректор Полтавського інституту економіки і права, голова Фонду

В. І. Вернадського, канд. архітектури

Меморіальні заходи з увічнення пам'яті Гоголя на Полтавщині

Презентація:

Супронюк О. К. Н. В. Гоголь и его окружение в Нежинской гимназии: Биобиблиографический словарь [Текст] / О. К. Супронюк, НАН Украины, Нац. б-ка Украины им. В. И. Вернадского, [ред. А. И. Рейтблат, предисл. Ю. В. Манна]. – К. : Академперіодика, 2009. – 252 с.; [24 с. : библиогр.]; [илл.].

Супронюк О. К. Литературная среда раннего Гоголя [Текст] / О. К. Супронюк, НАН Украины, Нац. б-ка Украины им. В. И. Вернадского, Ин-т русской лит. (Пушк. Дом) РАН. – К. : Академперіодика, 2009. – 180 с.

Представляють: Супронюк Оксана Костянтинівна, ст. наук. співроб. НБУВ, канд. філол. наук; Вакаренко Олена Геннадіївна, директор Видавничого дому «Академперіодика», канд. біол. наук

Презентація:

Микола Гоголь : українська бібліографія / Уклад., авт. передм. П. В. Михед. – К. : Академперіодика, 2009

Представляє: Михед Павло Володимирович, зав. відділу слов'янських літератур Інституту літератури імені Т. Г. Шевченка НАН України, д-р філол. наук

Презентація проекту віртуального музею «Микола Васильович Гоголь у фондах НБУВ» (автори проекту: О. К. Супронюк, Н. Г. Солонська; фотозйомка О. І. Петренко)

Дистанційна інтернет-презентація відділу історії української книги Бібліотеки української літератури в Москві http://www.histukrbook.narod.ru/el_resurses.htm

Автори проекту: **Лабинцев Юрій Андрійович**, провід. наук. співроб. Інституту слов'янознавства Російської Академії Наук, зав. відділу історії української книги Бібліотеки української літератури в Москві, д-р філол. наук; **Щавинська Лариса Леонідівна**, доц., ст. наук. співроб. Інституту слов'янознавства Російської Академії Наук, зав. сектором історії української електронної писемності Бібліотеки української літератури в Москві, канд. філол. наук

Секція 1

«Творчість Миколи Васильовича Гоголя та гоголезнавчі студії»

26 березня, зал засідань (к.344); 12.00 – 13.45

Науковий керівник: Федоров Володимир Вікторович,
проф. кафедри російської літератури

Донецького національного університету, д-р філол. наук

Учений секретар: Дем'янюк Людмила Миколаївна,

асп. Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського

Ленська Валентина Віталіївна,

проф. кафедри історії та українознавства Криворізького технічного університету, канд. іст. наук

«Я весь теперь погружен в историю...»: Историческая апперцепция Гоголя

Вахніна Лариса Костянтинівна,

зав. відділом Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України, канд. мист.

Микола Гоголь і слов'янський фольклор

Федоров Володимир Вікторович,

проф. кафедри російської літератури Донецького національного університету, д-р філол. наук

«Ревизор» как антитрагедия

Просцевічус Владислав Едуардович,

доц. кафедри теорії літератури та історії української літератури Горловського педагогічного інституту іноземних мов, канд. філол. наук

Как сделана статья Эйхенбаума «Как сделана «Шинель» Гоголя»

Заболотна Наталія Валентинівна,

ст. наук. співроб. відділу стародруків та рідкісних видань Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського, канд. філол. наук

До історії створення «Мертвих душ» Миколи Гоголя

Жаркевич Наталія Михайлівна,

доц. кафедри світової літератури та історії культури Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя, канд. філол. наук

«Вечори на хуторі біля Диканьки» Миколи Гоголя у висвітленні сучасного літературознавства

Цимбал Тетяна Володимирівна,

доц. кафедри історії України, філософії та політології Криворізького економічного інституту ДВНЗ «Київський національний економічний університет ім. Вадима Гетьмана», канд. філос. наук

Гоголівська людина: осягнення внутрішнього простору душі

Марчук Ганна Іванівна,

доц. кафедри української літератури Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника, канд. філол. наук

Микола Гоголь і розвиток сатиричного дискурсу в українському літературознавстві

Воропаєва Тетяна Сергіївна,

доц. Центру українознавства філософського факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка, ст. наук. співроб., керівник науково-дослідницької групи «Етнологія», канд. психол. наук

Особистість і творчість Миколи Гоголя: психологічний вимір

Комарницька Тамара Костянтинівна,

асп. Інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Особливості перекладу юридичної термінології в творах Миколи Гоголя японською мовою

Олійник Світлана Миколаївна,

асп. Інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Микола Гоголь та українське «жахливе» фентезі

Дем'янюк Людмила Миколаївна,

асп. Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського

Гоголь в іраномовному світі

Секція 2

«Спадщина Миколи Васильовича Гоголя у фондах бібліотек та музеїв»

26 березня, Фонд Президентів України (к. 307); 12.00 – 13.45

Науковий керівник: Супрунюк Оксана Костянтинівна,

ст. наук. співроб. Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського, канд. філол. наук

Учений секретар: Шекера Ірина Степанівна,

мол. наук. співроб. Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського

Корнійчук Марія Антонівна,

зав. відділу Музею книги і друкарства України

Видання творів Миколи Гоголя в колекції Музею книги і друкарства України

Парійська Людмила Петрівна,

пров. наук. співроб. Музею книги і друкарства України

Графічна гоголіана у фондах Музею книги і друкарства України

Солонська Наталія Гаврилівна,

керівник культурно-просвітницького центру Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського, канд. іст. наук

Ключове слово – книга (слідами віртуальної бібліотеки М. В. Гоголя)

Мяскова Тетяна Володимирівна,

ст. наук. співроб. відділу бібліотечних зібрань та історичних колекцій Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського, канд. іст. наук

Твори про Миколу Гоголя у бібліотеці Київської Духовної Академії (за фондами відділу бібліотечних зібрань та історичних колекцій НБУВ)

Шекера Ірина Степанівна,

мол. наук. співроб. Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського
Микола Гоголь у виданнях з бібліотеки Київського Золотоверхого монастиря

Деменко Людмила Михайлівна,

мол. наук. співроб. Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського
Микола Гоголь у науковій періодиці Києва кінця ХІХ – початку ХХ століття

Рабчун Оксана Станіславівна,

мол. наук. співроб. Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського
Твори М. В. Гоголя у фонді бібліотеки Університету св. Володимира (із фондів Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського)

Ромашко Світлана Григорівна,

студ. Київського Національного університету культури і мистецтв
Феномен готичного стилю як взаємозв'язок художнього образу з його призначенням за світосприйняттям М. В. Гоголя

Іващенко Віра Миколаївна,

наук. співроб. Державної наукової педагогічної бібліотеки України ім. В. О. Сухомлинського
М. В. Гоголь як історик і педагог (твори М. В. Гоголя та документи про нього у фондах Державної наукової педагогічної бібліотеки України ім. В. О. Сухомлинського)

**Науково-просвітницький захід
до 200-річчя від дня народження М. В. Гоголя
26 березня, виставковий зал; 14.00 – 15.00**

УРОЧИСТЕ ВІДКРИТТЯ:

книжково-інформаційної виставки «**Микола Гоголь і світ ХХІ століття**»;

виставки картографічних документів із фондів НБУВ «**Біографія Миколи Гоголя в географічних координатах**»;

виставки художніх робіт «**Шляхами літературних героїв Миколи Гоголя**» (представляє Державний історико-культурний заповідник м. Дубно Рівненської області).

ВІТАЛЬНЕ СЛОВО:

Онищенко Олексій Семенович,

генеральний директор Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського, голова Українського комітету славістів, акад. НАН України

ВИСТУПИ:

Кравчук Леонід Макарович,

перший Президент України

Дудко Леонід Іванович,

голова Дубенської міської ради Рівненської області

Карпюк Олександр Петрович,

заступник голови Дубенської міської ради з гуманітарних питань Рівненської області

Смолін Петро Петрович,

директор Державного історико-культурного заповідника м. Дубно Рівненської області,
заслужений працівник культури України

Уривки з творів Миколи Гоголя мовами народів світу читають: наук. співроб. відділу міжнародної інформації та зарубіжних зв'язків Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського Микола Воробей (німецька мова), асп. Людмила Дем'янюк (фарсі); студенти Київського національного університету імені Тараса Шевченка та Київського славістичного університету – Артем Кобзар (болгарська мова); Інна Шевченкова та Олена Гірич (російська мова); Марина Маленко (чеська мова); Дарина Добровольська (українська мова); Олексій Латишев (польська мова); Тетяна Ловцова та Дарина Кузіна (словацька мова); Ярина Груша (італійська мова); Христина Корніюк (іспанська мова); Дмитро Чистяк (французька мова) та ін.

ПРЕС-РЕЛІЗ

26 березня 2009 р. в Національній бібліотеці України імені В. І. Вернадського до 200-річчя від дня народження видатного письменника и мислителя Миколи Васильовича Гоголя відбудеться Міжнародна наукова конференція "**Микола Гоголь і світ ХХІ століття**". Організатори: Національна академія наук України; Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського; Український комітет славістів, Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Київський славістичний університет.

Конференція працюватиме в пленарному та секційному режимах. Передбачається обговорити такі проблеми: творчість М. Гоголя-письменника; М. Гоголь — славіст; філософ; мислитель; історик; психолог; літературознавець; мистецтвознавець; фольклорист; критик; публіцист; пророк на своїй і чужій землі; Гоголь і Україна; джерелознавство творчості М. Гоголя; бібліотека Миколи Гоголя; Гоголь та гоголезнавство у фондах бібліотек світу; Гоголь і християнство; інтелектуальне середовище гоголівського часу; оточення Гоголя; шляхами Гоголя; рукописи Гоголя; твори М. Гоголя у фондах бібліотек світу; Гоголь мовами світу (переклади англійською, азербайджанською, армянською, болгарською, голландською, грузинською, естонською, італійською, латвійською, німецькою, норвезькою, перською, польською, румунською, сербською, таджицькою, фінською, французькою, українською, чеською, шведською, турецькою та ін. мовами); психологія гоголівської творчості; сміхова культура, страх і буття в творчості Гоголя; гіпотеза історичного розвитку в творчості Гоголя; епістолярна спадщина; документальна спадщина про Гоголя у фондах архівів, музеїв, бібліотек; бібліографія матеріалів про М. Гоголя; Гоголь в образотворчому мистецтві; Гоголь (гоголівська іконографія) та його твори в художній творчості; книжкові виставки в пам'ять Гоголя; просвітницькі видання на честь М. Гоголя; видавці Гоголя тощо.

На пленарному засіданні з доповідями мають виступити: директор Інституту філософії ім. Г. С. Сковороди НАН України, акад. НАН України М. В. Попович; директор Бібліотеки Російської Академії Наук, д-р пед. наук В. П. Леонов (Росія); директор Інституту рукопису НБУВ, чл.-кор. НАН України Л. А. Дубровіна; ректор Київського славістичного університету, д-р філол. наук В. І. Кузьменко; головний наук. співроб. Інституту історії України НАН України, д-р іст. наук М. М. Варварцев; проф. Інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка, д-р філол. наук Д. Айдачич (Сербія); зав. відділу слов'янських літератур Інституту літератури імені Т. Г. Шевченка НАН України, д-р філол. наук П. В. Михед та ін. Відбудеться презентація таких праць: Супронюк **О. К.** Н. В. Гоголь и его окружение в Нежинской гимназии: Библиографический словарь [Текст] / О. К. Супронюк, НАН Украины, Нац. б-ка Украины им. В. И. Вернадского, [ред. А. И. Рейтблат, предисл. Ю. В. Манна]. – К. : Академперіодика, 2009. – 252 с.; [24 с. : библиогр.]; [илл.]; Супронюк О. К. Литературная среда раннего Гоголя

[Текст] / О. К. Супронюк, НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Ін-т російської лит. (Пушк. Дом) РАН. – К. : Академперіодика, 2009. – 180 с. ; Микола Гоголь : українська бібліографія / Уклад., авт. передм. П. В. Михед. – К. : Академперіодика, 2009, дистанційна інтернет-презентація відділу історії української книги Бібліотеки української літератури в Москві, а також проекту віртуального музею «Микола Васильович Гоголь у фондах НБУВ».

У рамках роботи конференції відбудеться науково-просвітницький захід, що включає урочисте відкриття книжково-інформаційної виставки «Микола Гоголь і світ ХХІ століття: до 200-річчя від дня народження М. В. Гоголя»; виставки картографічних документів із фондів НБУВ «Біографія Миколи Гоголя в географічних координатах»; виставки художніх робіт «Шляхами літературних героїв Миколи Гоголя» (представляє Державний історико-культурний заповідник м. Дубно Рівненської області).

Вітальне слово: генеральний директор Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського, голова Українського комітету славістів, акад. НАН України **Олексій Семенович Онищенко**. Перед присутніми виступлять: перший Президент України **Леонід Макарович Кравчук**, голова Дубенської міської ради Рівненської області **Леонід Іванович Дудко**; заступник голови Дубенської міської ради з гуманітарних питань Рівненської області **Олександр Петрович Карпюк**; директор Державного історико-культурного заповідника м. Дубно Рівненської області, заслужений працівник культури України **Петро Петрович Смолін**. У рамках конференції буде розгорнуто виставки: книжково-інформаційну; газетних матеріалів та ідеографічну виставку (карти) із фондів НБУВ.

Уривки з творів Миколи Гоголя мовами народів світу читають співробітники Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського; студенти Київського національного університету імені Тараса Шевченка та Київського славістичного університету.

У рамках конференції працюють книжково-інформаційні виставки з фондів НБУВ: «Микола Гоголь і світ ХХІ століття»; «Світова гоголіана»; «Твори Миколи Гоголя мовами світу»; «Лектура Миколи Гоголя»; виставка картографічних документів із фондів НБУВ «Біографія Миколи Гоголя в географічних координатах», а також виставка художніх робіт «Шляхами літературних героїв Миколи Гоголя» (Державний історико-культурний заповідник м. Дубно Рівненської області) та виставка робіт народних майстрів України «Лауреати конкурсу «Золота голка» (Громадське творче об'єднання «Ексклюзив»).